Το δηλητήριο του φθόνου (Επίσκ. Ειρηναίος, Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Απριλίου, 2020

Ο **φθόνος** είναι το τρίτο και αρκετά συνηθισμένο στα παιδιά ελάττωμα, που για το ξερίζωμά του οι γονείς πρέπει να δείξουν έγκαιρα μεγάλο ενδιαφέρον και ζήλο.

Για το φθονερό άνθρωπο είναι ανυπόφορη η ευτυχία του άλλου. Ξεσκίζεται η καρδιά του από θλίψη, όταν ο συνάνθρωπός του είναι ευτυχισμένος, ενώ νιώθει χαρά και ικανοποίηση όταν εκείνος δοκιμάζεται και υποφέρει. Εύχομαι, αγαπητοί, να μη βρίσκεται ανάμεσά σας ούτε ένας τέτοιος άνθρωπος. Εδώ θ' απαντήσουμε στο ερώτημα: **Τι πρέπει να κάνουν οι γονείς, για να μην αφήσουν ν' αναπτυχθεί στις καρδιές των παιδιών η ζήλεια, ο φθόνος;**

Σημειώστε τους πέντε επόμενους κανόνες:

Πρώτος κανόνας: Να καταστέλλετε έγκαιρα κάθε εμφάνιση ζήλειας στα παιδιά.

Το ελάττωμα αυτό εμφανίζεται με ποικίλες μορφές στην παιδική ψυχή. Θα τις δούμε με ορισμένα παραδείγματα, γιατί οι γενικές παρατηρήσεις πολύ λίγο μπορούν να βοηθήσουν στην προκειμένη περίπτωση.

Αν τα παιδιά στο τραπέζι προτείνουν βιαστικά τα πιάτα τους, γιατί φοβούνται ότι, μέχρι να έρθει η σειρά τους, το καλύτερο φαγητό θα έχει μοιραστεί στους άλλους· αν τρώνε γρήγορα, ρίχνοντας γύρω ανήσυχες ματιές, για να προλάβουν να πάρουν κι άλλο φαγητό· αν κοιτάζουν σκυθρωπά τα πιάτα των άλλων, παραβάλλοντας τις μερίδες· αν συγκρίνουν τα σχολικά είδη, τα ρούχα ή τα παιχνίδια που τους χαρίζετε, για να δουν ποιος πήρε τα καλύτερα, όλ' αυτά είναι σημάδια ζήλειας, που πρέπει να ξεριζώσετε, όπου και όποτε εμφανιστεί.

Αν μάλιστα το παιδί δεν δέχεται κάτι που του προσφέρετε, επειδή και το άλλο παιδί πήρε το ίδιο πράγμα, αυτό αποδεικνύει ότι η ζήλεια ρίζωσε γερά μέσα του. Για μια τέτοια συμπεριφορά πρέπει να νουθετείται με επιμέλεια και, σε περίπτωση υποτροπής, να τιμωρείται αυστηρά.

Μια άλλη μορφή φθόνου, πολύ συχνή στα παιδιά, είναι **η χαιρεκακία**. Εμφανίζεται κι αυτή με ποικίλες μορφές.

Έτσι, αν τα παιδιά χαμογελούν με μίσος, όταν κάποιος τιμωρείται, ή ειρωνεύονται τον τιμωρημένο, πρέπει να υποστούν κι αυτά την ίδια τιμωρία. Αν συκοφαντούν το ένα το άλλο, πρέπει πάντα να τιμωρούνται με μεγάλη αυστηρότητα. Αλλά κι όταν αποκαλύπτουν τα πραγματικά παραπτώματα των φίλων ή των συμμαθητών τους, με μοναδικό σκοπό να τιμωρηθούν εκείνοι, και τότε ακόμα δεν θα τ' αφήνουμε χωρίς παρατήρηση. Γενικά, τις μαρτυρίες ή "καταγγελίες" των παιδιών μπορούμε να τις δεχθούμε, μόνο όταν ο πατέρας, η μητέρα ή ο δάσκαλος τους αναθέτουν την τήρηση της τάξεως και απαιτούν σωστές απαντήσεις.

Και στην περίπτωση όμως αυτή πρέπει να νουθετείτε τα παιδιά, ώστε να σας πληροφορούν για τη διαγωγή των άλλων όχι από χαιρεκακία, αλλά, σαν τον πάγκαλο Ιωσήφ, μόνο **για να προληφθεί η αμαρτία**.

Δεύτερος κανόνας: Μην προκαλείτε οι ίδιοι το φθόνο στις καρδιές των παιδιών.

Αυτό συμβαίνει συχνά όταν οι γονείς έχουν ιδιαίτερη συμπάθεια σε ορισμένα από τα παιδιά τους. Για τους χριστιανούς γονείς αυτό είναι απαράδεκτο. Έχουν υποχρέωση ν' αγαπούν όλα τα παιδιά τους εξίσου και να τ' αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο, γιατί διαφορετικά αυτοί οι ίδιοι θα προκαλέσουν το φθόνο στις καρδιές των παιδιών εκείνων, που θεωρούν τον εαυτό τους αδικημένο.

Στο φαγητό, στα ρούχα, στα δώρα, κανένα παιδί δεν πρέπει να έχει ιδιαίτερη μεταχείριση, αλλά όλα ν' απολαμβάνουν εξίσου τ' αγαθά αυτά.

Κοινά μέτρα πρέπει να υπάρχουν επίσης στον έπαινο και στην επίπληξη, στη στοργή και στην αυστηρότητα, στην αμοιβή και στην τιμωρία: Να μη συγχωρούμε στο μικρό παιδί εκείνο, για το οποίο τιμωρούμε τα μεγαλύτερα αδέρφια του.

Πόσο θλιβερά επακόλουθα μπορούν να προκληθούν από την άνιση μεταχείριση των παιδιών, το βλέπουμε στην περίπτωση των αδελφών του Ιωσήφ. Η ιδιαίτερη αγάπη του πατέρα τους Ιακώβ σ' αυτόν σκλήρυνε τόσο την καρδιά τους, που, αν και δεν τον θανάτωσαν, όπως είχαν αποφασίσει, τον πούλησαν όμως δούλο στην Αίγυπτο!

Τρίτος κανόνας: Μη διδάσκετε το φθόνο στα παιδιά με το παράδειγμά σας.

Αν τα παιδιά ακούνε συνεχώς τον πατέρα ή τη μητέρα να μιλούν με φθόνο, κακεντρέχεια και χαιρεκακία για τους γνωστούς, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους τους, αν οι γονείς βρίζουν διαρκώς τους πλούσιους και δυσανασχετούν επειδή αυτοί δεν είναι τόσο πλούσιοι, αν τα παιδιά δεν ακούνε τίποτ' άλλο παρά μόνο ζηλότυπες και φθονερές συζητήσεις, πώς είναι δυνατόν η ζήλεια και ο φθόνος να μη ριζώσουν στις τρυφερές καρδιές τους, καθώς μάλιστα η ροπή προς το κακό είναι ισχυρή στο μεταπτωτικό άνθρωπο;

Τέταρτος κανόνας: Μαθαίνετε τα παιδιά σας να μισούν και ν' απεχθάνονται το φθόνο, σαν ένα ελάττωμα που προξενεί μεγάλη λύπη στο Θεό.

Ο φθόνος είναι ένα απαίσιο ελάττωμα, αλλά τα παιδιά σας δεν πρέπει να τον αποφεύγουν μόνο γι' αυτό. Επιπλέον ο φθόνος είναι ένα κουτό ελάττωμα, γιατί όχι μόνο δεν δίνει κέρδος στο φθονερό, αλλ' αντίθετα μόνο τον ζημιώνει, γιατί **του δηλητηριάζει τη ζωή**. Τα παιδιά όμως πρέπει ν' αποφεύγουν τη ζήλεια, προπαντός γιατί μπροστά στο Θεό είναι το μεγαλύτερο αμάρτημα.

Πόσο απεχθάνεται ο Θεός το φθόνο! Εσείς μπορείτε καλύτερα απ' όλους να εξηγήσετε στα παιδιά σας ότι ο φθόνος προέρχεται από το διάβολο. Εκείνος έφερε το φθόνο στον κόσμο: Φθόνησε την ευτυχία που απολάμβαναν ο Αδάμ και η Εύα στον παράδεισο.

Κατόπιν δείξτε στα παιδιά σας πόσα κακά έφερε στον κόσμο ο φθόνος: Από φθόνο ο σατανάς παρέσυρε τους προπάτορές μας στην αμαρτία. Ο φθόνος έκανε τον Κάιν αδελφοκτόνο. Από φθόνο τα παιδιά του Ιακώβ πούλησαν τον αδελφό τους Ιωσήφ. Ο φθόνος, τέλος, έκανε τους Φαρισαίους να κατηγορήσουν τον Κύριο και ν' απαιτήσουν τη θανάτωσή Του!

Εξηγήστε ακόμα στα παιδιά, ότι ο φθονερός μιμείται το διάβολο, του μοιάζει, και γι' αυτό θα υποστεί την ίδια τιμωρία μ' αυτόν.

Ο βαρύτερος χαρακτηρισμός για το φθόνο είναι οι λόγοι του σοφού: «*Φθόνω δε διαβόλου εισήλθεν εις τον κόσμον ο θάνατος*» (Σοφ. Σολ. 2:24).

Πέμπτος κανόνας: Καλλιεργήστε στις ψυχές των παιδιών σας, από τη νηπιακή ακόμα ηλικία, την αντίθετη στο φθόνο αρετή, την ευμένεια και την καλή διάθεση απέναντι σε όλους, και γενικότερα εκείνη την αγάπη προς τον άνθρωπο, που καθορίζει η εντολή του Κυρίου: «*Πάντα ουν όσα αν θέλητε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, ούτω και υμείς ποιείτε αυτοίς*» (Ματθ. 7:12).

Οι γονείς πρέπει με λόγια και με έργα να εμπνέουν στα παιδιά τους την ειλικρινή και έμπρακτη αγάπη στο συνάνθρωπο. Τα παιδιά πρέπει να μάθουν να βοηθούν όσους έχουν ανάγκη. Να συγκαταβαίνουν στις αδυναμίες των άλλων. Να είναι εξυπηρετικά και καλοκάγαθα με όλους. Πρέπει ακόμα να μάθουν, σύμφωνα με τους λόγους του αποστόλου, το «*χαίρειν μετά χαιρόντων και κλαίειν μετά κλαιόντων*» (Ρωμ. 12:15). Να μάθουν, τέλος, ν' ανέχονται τα ελαττώματα των άλλων και να μη φανερώνουν τις αταξίες των φίλων τους ή των συμμαθητών τους.

Στην εντολή της αγάπης προς το συνάνθρωπο, ο Κύριος δίνει την ίδια αξία με την αγάπη προς το Θεό, και τη θεσμοθέτησε σαν γνώρισμα των γνήσιων μαθητών του,

λέγοντας: «*Εν τούτω γνώσονται πάντες ότι εμοί μαθηταί εστε, εάν αγάπην έχητε εν αλλήλοις*» (Ιω. 13:35).

Σας έδειξα, γονείς, τους βασικούς τρόπους, για να νικήσετε και να ξεριζώσετε από τις καρδιές των παιδιών σας το φθόνο και την κακία. Είδατε πόσο κουτό ελάττωμα είναι ο φθόνος, αφού δεν φέρνει καμιά ωφέλεια στο φθονερό, αλλά μόνο του δηλητηριάζει τη ζωή. Είδατε πόσο φοβερό αμάρτημα είναι, αφού στρέφεται ενάντια στην πρώτη αρχή του χριστιανισμού, «*αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν*» (Ματθ. 22:39). Και διαπιστώσατε ότι ο φθόνος είναι πραγματικά διαβολικό ελάττωμα, γιατί προέρχεται από τον πονηρό και εξομοιώνει τον άνθρωπο μ' αυτόν.

Γι' αυτό, γονείς, φυλαχθείτε από το φθόνο, και φυλάξτε και τα παιδιά σας απ' αυτόν. Πολεμήστε μ' όλη σας την αποφασιστικότητα κάθε εμφάνιση φθόνου στις ψυχές τους, και μην προκαλείτε με την εμπαθή συμπεριφορά σας τη ζήλεια μεταξύ τους. Δείξτε τους με τα λόγια και το παράδειγμά σας πόσο ο Θεός λυπάται με το φθόνο. Καλλιεργήστε, τέλος, στις απαλές και δεκτικές ψυχές τους την αντίθετη στο φθόνο αρετή, την καλοσύνη σε όλους, για να γίνουν τα παιδιά σας πραγματικά παιδιά του ουράνιου Πατέρα, που «*τον ήλιον αυτού ανατέλλει επί πονηρούς και αγαθούς και βρέχει επί δικαίους και αδίκους*» (Ματθ. 5:45).

(Από το βιβλίο: Επισκόπου Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ Ειρηναίου, «Μητέρα, πρόσεχε!». Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2011, σελ. 89)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*